ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1989

Vyhlásené: 14.12.1989 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

145

VYHLÁŠKA
Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí
z 25. októbra 1989
o usmerňovaní mzdových prostriedkov

Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí podľa § 123 ods. 1 písm. d) Zákonníka práce v znení zákona č. 188/1988 Zb. (úplné znenie č. 52/1989 Zb.) po dohode s Ústrednou radou odborov ustanovuje:

§ 1
Rozsah platnosti

(1) Táto vyhláška sa vzťahuje na socialistické organizácie (ďalej len „organizácie“), pokiaľ sa v odseku 2 neustanovuje inak, na drobné prevádzkárne národných výborov[1]) a na ministerstvá, ostatné ústredné orgány štátnej správy a národné výbory (ďalej len „orgány hospodárskeho riadenia“).[2])

(2) Táto vyhláška sa nevzťahuje na štátne podniky poľnohospodársko-potravinárskeho komplexu, ktorých zakladateľom sú Federálne ministerstvo poľnohospodárstva a výživy, Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Českej socialistickej republiky, Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky alebo národný výbor, na jednotné roľnícke družstvá a spoločné podniky,[3]) na bytové družstvá, spotrebné družstvá, výrobné a iné družstvá, družstevné podniky, zväzy družstiev Českej socialistickej republiky, zväzy družstiev Slovenskej socialistickej republiky a Ústrednú radu družstiev,[4]) na spoločenské organizácie a na Ústredie českej advokácie, Ústredie slovenskej advokácie a krajské a mestské združenia advokátov.

(3) Na účely tejto vyhlášky s rozumie

a) hospodárskou organizáciou štátny podnik,[5]) štátna hospodárska organizácia,[6]) podnik zahraničného obchodu,[7]), banka, sporiteľňa,[8]) poisťovňa,[9]) Československé štátne dráhy,[10]) účastinná spoločnosť,[11]) združenie,[12]) podnik so zahraničnou majetkovou účasťou,[13]) drobná prevádzkáreň národného výboru a iná organizácia, pokiaľ hospodári podľa obdobných zásad ako štátne podniky,

b) rozpočtovou organizáciou popri štátnej organizácii aj iná organizácia (príspevková a pod.), pokiaľ hospodári podľa obdobných zásad ako rozpočtové organizácie, a Štátna banka československá,

c) organizáciou hospodárska a rozpočtová organizácia podľa písmen a) a b).

PRVÁ ČASŤ
MZDOVÉ PROSTRIEDKY

§ 2

(1) Mzdovými prostriedkami sú prostriedky, ktoré organizácie používajú na odmeňovanie práce a na poskytovanie niektorých ďalších plnení v priamej súvislosti s pracovnou a obdobnou činnosťou. Zahŕňajú

a) prostriedky na mzdy a náhrady mzdy poskytované na základe pracovného pomeru a obdobné plnenia poskytované na základe služobného a členského pomeru,

b) prostriedky na odmeny za prácu, prípadne obdobné plnenia poskytované na základe iného vzťahu než pracovného, služobného a členského pomeru,

c) prostriedky na odmeny poskytované za výsledky v socialistickom súťažení občanom, ktorí nie sú k organizácii v pracovnom, služobnom alebo členskom pomere alebo inom vzťahu, pokiaľ sa títo občania môžu zúčastňovať na socialistickom súťažení, ktorého výsledky organizácia hodnotí,

d) sumy, ktoré organizácie refundujú iným organizáciám na úhradu plnení uvedených v písmenách a) a b),

e) sumy zodpovedajúce základným mzdám v prípadoch, keď mladiství v období prípravy na prácu, žiaci stredných odborných učilíšť a osobitných odborných učilíšť (ďalej len „odborné učilišťa“) a občania, ktorí nie sú v pracovno-právnom vzťahu k organizácii (napr. príslušníci vojenských útvarov, občania z nápravno-výchovných zariadení, pracovníci zahraničných organizácií), vykonávajú pre organizáciu práce, ktoré organizácia riadi alebo zabezpečuje pracovnými prostriedkami (mzdová hodnota práce); pri práci vykonávanej žiakmi odborných učilíšť v období odborného rozvoja a občanmi, ktorí nie sú v pracovno-právnom vzťahu k organizácii, zahŕňa mzdová hodnota práce aj sumy zodpovedajúce ostatným zložkám mzdy a náhradám mzdy, pokiaľ sa v odseku 6 neustanovuje inak.

(2) Mzdové prostriedky sú súčasťou nákladov alebo fondu odmien organizácií. V hospodárskych organizáciách tvorí tá časť mzdových prostriedkov, ktorá je súčasťou nákladov príslušnej organizácie, jej mzdové a ostatné osobné náklady.

(3) Do ostatných osobných nákladov organizácií sa zahŕňajú

a) prostriedky na odmeny a plnenia uvedené v odseku 1 písm. b) včítane odmien členov komplexných racionalizačných brigád a súm refundovaných iným organizáciám na úhradu týchto odmien a plnení,

b) prostriedky na odmeny uvedené v odseku 1 písm. c), pokiaľ sa neuhrádzajú z fondu odmien,

c) prostriedky na mzdové vyrovnania[14]) poskytnuté pracovníkom organizácie včítane súm refundovaných iným organizáciám na úhradu tohto vyrovnania,

d) sumy refundované iným organizáciám na úhradu náhrad mzdy, ak sa refundujú len tieto náhrady.

(4) Organizácie nemajú povinnosť zahrnúť do mzdových prostriedkov plnenia uvedené v odseku 1 písm. a) a b), ktoré sa im refundujú zo mzdových prostriedkov iných organizácií; ak tieto plnenia zahrnú do mzdových prostriedkov, vylúčia ich z nich pri prijatí refundovanej sumy.

(5) Pokiaľ organizácie poskytujú plnenia uvedené v odseku 1 písm. a) a b) a vyplácajú ich v inej ako československej mene, zahŕňajú do mzdových prostriedkov len sumy vyplatené v československej mene.

(6) Organizácie, ktoré prevádzkujú obchodnú činnosť, zahŕňajú do mzdových prostriedkov ako mzdovú hodnotu práce vykonávanej žiakmi odborných učilíšť [odsek 1 písm. e)] pri prevádzkovaní tejto činnosti iba sumy zodpovedajúce odmene za produktívnu prácu žiakov.[15])

§ 3

(1) Hospodárskym organizáciám sa usmerňuje výška mzdových a ostatných osobných nákladov a rozpočtovým organizáciám výška mzdových prostriedkov.

(2) Výška mzdových prostriedkov sa usmerňuje bez fondu odmien, ktorý sa na tento účel zo mzdových prostriedkov vylučuje.

DRUHÁ ČASŤ
USMERŇOVANIE MZDOVÝCH A OSTATNÝCH OSOBNÝCH NÁKLADOV

§ 4
Spôsob usmerňovania

(1) Výška mzdových a ostatných osobných nákladov hospodárskych organizácií s výnimkou podnikov so zahraničnou majetkovou účasťou sa usmerňuje v závislosti od výšky čistej produkcie,[16]) prípadne od výšky iného ukazovateľa[17]) (ďalej len „čistá produkcia“) alebo prostredníctvom sústavy tarifných miezd alebo maximálneho podielu týchto nákladov na mzdových prostriedkoch alebo osobitným spôsobom (určením percentného zvýšenia alebo zníženia mzdových a ostatných osobných nákladov alebo ich limitu).

(2) Spôsoby usmerňovania mzdových a ostatných osobných nákladov sa vymedzujú záväznými výstupmi štátneho plánu Československej socialistickej republiky alebo štátneho plánu Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „štátny plán“), pokiaľ sa ďalej neustanovuje inak.

(3) Hospodárske organizácie si vyberú podľa svojich podmienok jeden zo spôsobov usmerňovania mzdových a ostatných osobných nákladov vymedzených pre ne v štátnom pláne (odsek 2). Namiesto spôsobu využívajúceho sústavu tarifných miezd môžu uplatniť osobitný spôsob (percentné zvýšenie mzdových a ostatných osobných nákladov). Spôsob, ktorý si hospodárske organizácie vyberú, nesmú v kalendárnom roku meniť.

(4) Hospodárske organizácie, ktorým sa neurčí pre mzdy záväzný výstup štátneho plánu (združenia, drobné prevádzkárne národných výborov a iné organizácie s výnimkou podnikov so zahraničnou majetkovou účasťou), usmerňujú mzdové a ostatné osobné náklady prostredníctvom sústavy tarifných miezd.

(5) Pri uplatnení osobitného režimu hospodárenia (uložení útlmového alebo konsolidačného programu alebo určení priamej správy) určí zakladateľ štátnemu podniku po dohode s príslušným orgánom hospodárskeho riadenia (§ 19) osobitný spôsob usmerňovania mzdových a ostatných osobných nákladov, ak

a) štátny podnik musí podľa záväzného výstupu štátneho plánu usmerňovať mzdové a ostatné osobné náklady iným spôsobom,

b) zmenu spôsobu usmerňovania mzdových a ostatných osobných nákladov vyžaduje dosiahnutie cieľov sledovaných osobitným režimom hospodárenia.

(6) Výška mzdových a ostatných osobných nákladov podnikov so zahraničnou majetkovou účasťou sa neusmerňuje.

§ 5
Normatívy a limity

(1) Hospodárskym organizáciám s výnimkou podnikov so zahraničnou majetkovou účasťou sa určia podľa spôsobu usmerňovania mzdových a ostatných osobných nákladov normatívy alebo limity ako záväzný výstup štátneho plánu. Ak nie sú normatívy takto určené, určí ich obdobne podľa odseku 2 Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí po dohode so Štátnou plánovacou komisiou[18]) pre hospodárske organizácie v pôsobnosti federálnych orgánov hospodárskeho riadenia a Ministerstvo financií, cien a miezd Českej socialistickej republiky po dohode s Českou komisiou pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj[19]) alebo Ministerstvo financií, cien a miezd Slovenskej socialistickej republiky po dohode so Slovenskou komisiou pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj[20]) (ďalej len „príslušné ministerstvo financií, cien a miezd“ a „príslušná komisia pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj“) pre hospodárske organizácie v pôsobnosti orgánov hospodárskeho riadenia Českej socialistickej republiky alebo Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „republikové orgány hospodárskeho riadenia“) tak, aby vývoj mzdových a ostatných osobných nákladov zodpovedal v príslušných organizáciách cieľom, proporciám a zámerom štátneho plánu.

(2) V štátnom pláne sa vymedzuje normatívmi jednotne pre plánovaciu skupinu alebo súhrn plánovacích skupín (ďalej len „plánovacia skupina“) na obdobie päťročného plánu (všetky roky tohto obdobia) a samostatne na rok 1990

a) rozdelenie mzdových prostriedkov na mzdové a ostatné osobné náklady a fond odmien v pomere 90 : 10 alebo 93 : 7 a

b) percentný podiel absolútneho prírastku mzdových a ostatných osobných nákladov na absolútnom prírastku čistej produkcie (prírastkový normatív) alebo zníženie percentného podielu mzdových a ostatných osobných nákladov na čistej produkcii (normatív zníženia mzdovej náročnosti), ak sa usmerňujú mzdové a ostatné osobné náklady v závislosti od výšky čistej produkcie,

c) percentné zvýšenie sumy, ktorá zodpovedá regulačnej základni, ak sa usmerňujú mzdové a ostatné osobné náklady prostredníctvom sústavy tarifných miezd,

d) percentné zvýšenie, prípadne zníženie mzdových a ostatných osobných nákladov, ak sa usmerňujú tieto náklady osobitným spôsobom.

(3) Pokiaľ sa usmerňujú mzdové a ostatné osobné náklady prostredníctvom pravidla určujúceho ich maximálny podiel na celkových mzdových prostriedkoch, určí sa pre príslušné organizácie ako záväzný výstup štátneho plánu len normatív vyjadrujúci tento podiel.

(4) Pri usmerňovaní mzdových a ostatných osobných nákladov osobitným spôsobom sa určí výnimočne ako záväzný výstup štátneho plánu pre jednotlivé hospodárske organizácie limit, ktorý vymedzuje absolútnu výšku (objem) mzdových a ostatných osobných nákladov.

(5) Ak je zaradená v plánovacej skupine, pre ktorú sa určí záväzný výstup štátneho plánu podľa odseku 2 písm. b), c) alebo d), hospodárska organizácia so špecifickými podmienkami hospodárenia vyplývajúcimi z inej náplne jej činnosti, rozhodne zakladateľ alebo zriaďovateľ po dohode s príslušným orgánom hospodárskeho riadenia (§ 19), že sa v tejto organizácii prevezme taký spôsob usmerňovania mzdových a ostatných osobných nákladov aj taký normatív, aký je určený pre plánovaciu skupinu s obdobnou náplňou činnosti.

(6) Pokiaľ pri uplatnení osobitného režimu hospodárenia určí zakladateľ štátnemu podniku podľa § 4 ods. 5 osobitný spôsob usmerňovania mzdových a ostatných osobných nákladov, určí mu zároveň po dohode s príslušným orgánom hospodárskeho riadenia (§ 19) obdobne podľa odseku 2 písm. d) alebo odseku 4 normatív alebo limit.

§ 6
Plán mzdových a ostatných osobných nákladov

(1) Hospodárska organizácia si vymedzí v ročnom pláne miezd ročný objem mzdových a ostatných osobných nákladov. Používa pritom výsledky činnosti (prírastok, pokles alebo objem čistej produkcie) a ďalšie činitele (počet a štruktúru pracovníkov, fond pracovného času a pod.), ktoré ovplyvňujú výšku mzdových a ostatných osobných nákladov a s ktorými počíta vo svojom pláne, a s výnimkou podniku so zahraničnou majetkovou účasťou postupuje obdobne ako pri zisťovaní prípustného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov za kalendárny rok.

(2) Pri vymedzení ročného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov môže hospodárska organizácia použiť ako východiskovú základňu očakávanú výšku príslušných ukazovateľov. Pokiaľ sa líši táto východisková základňa od východiskovej základne zistenej podľa § 8 ods. 4, § 10 ods. 5, § 11 ods. 4 alebo § 23 ods. 1 a 2 tak, že umožňuje hospodárskej organizácii plánovať o viac ako 0,5 % väčší objem mzdových a ostatných osobných nákladov, spresní hospodárska organizácia najneskôr dokonca 1. štvrťroka kalendárneho roka ročný plán miezd podľa východiskovej základne zistenej podľa § 8 ods. 4, § 10 ods. 5, § 11 ods. 4 alebo § 23 ods. 1 a 2.

(3) Ročný objem mzdových a ostatných osobných nákladov rozdelí hospodárska organizácia na jednotlivé štvrťroky. Na rovnaké časové obdobia rozdelí, pokiaľ uplatňuje prírastkový normatív alebo normatív zníženia mzdovej náročnosti, plánovanú ročnú výšku čistej produkcie. V rámci plánovaného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov osobitne vymedzí plánovaný objem ostatných osobných nákladov.

(4) Ročný objem mzdových a ostatných osobných nákladov a jeho rozdelenie na jednotlivé štvrťroky môže hospodárska organizácia meniť len do posledného dňa obdobia, ktorého sa zmena týka.

§ 7
Hodnotenie skutočného vývoja

(1) Hospodárska organizácia s výnimkou podniku so zahraničnou majetkovou účasťou hodnotí v priebehu plnenia plánu štvrťročne a drobná prevádzkáreň národného výboru polročne na základe prípustného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov, či za obdobie od začiatku roku (hodnotené obdobie) neprekročila určený normatív alebo limit. Prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov zisťuje podľa ďalších ustanovení tejto vyhlášky.

(2) Za prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov sa považuje v podniku so zahraničnou majetkovou účasťou skutočný objem týchto nákladov.

§ 8
Usmerňovanie mzdových a ostatných osobných nákladov v závislosti od výšky čistej produkcie

(1) Hospodárska organizácia, ktorej je určený prírastkový normatív, zistí prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov

a) za kalendárny rok tak, že východiskovú základňu týchto nákladov zvýši alebo zníži o sumu, ktorá zodpovedá skutočnému prírastku alebo poklesu čistej produkcie oproti jeho východiskovej základni a určenému normatívu [§ 5 ods. 2 písm. b)],

b) v priebehu kalendárneho roka tak, že objem týchto nákladov plánovaný na hodnotené obdobie zvýši alebo zníži o sumu, ktorá zodpovedá sume prekročenia alebo nesplnenia plánu čistej produkcie za hodnotené obdobie a určenému normatívu.

(2) Hospodárska organizácia, ktorej je určený normatív zníženia mzdovej náročnosti, zistí prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov

a) za kalendárny rok tak, že skutočný objem čistej produkcie vydelí stom a vynásobí percentným podielom, ktorý vypočíta podľa odseku 5,

b) v priebehu kalendárneho roka tak, že objem týchto nákladov plánovaný na hodnotené obdobie vydelí stom a vynásobí percentom plnenia plánu čistej produkcie za hodnotené obdobie.

(3) Hospodárska organizácia môže prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov, ktorý zistí podľa odseku 1 alebo 2, zvýšiť o sumu, o ktorú celkový objem odmien za využitie vynálezov, priemyselných vzorov a zlepšovacích návrhov a za vyhodnotené riešenia tematických úloh a plnení uvedených v § 2 ods. 1 písm. a) a b), ktoré sú spojené so zabezpečením príprav na obranu v národnom hospodárstve a uhrádzajú sa zo štátneho rozpočtu (ďalej len „vybrané odmeny“), zúčtovaných v hodnotenom období na výplatu prekročia celkový objem týchto odmien zúčtovaných v rovnakom období predchádzajúceho roka na výplatu.

(4) Východiskovou základňou mzdových a ostatných osobných nákladov je ich prípustný objem v predchádzajúcom roku. Východiskovou základňou pre zistenie prírastku alebo poklesu čistej produkcie je skutočnosť dosiahnutá v predchádzajúcom roku.

(5) Ak je hospodárskej organizácii určený normatív zníženia mzdovej náročnosti, používa namiesto východiskovej základne percentný podiel mzdových a ostatných osobných nákladov na čistej produkcii plánovaný v predchádzajúcom roku, ktorý kráti podľa určeného normatívu.

§ 9
Usmerňovanie mzdových a ostatných osobných nákladov prostredníctvom sústavy tarifných miezd

(1) Hospodárska organizácia zistí prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov za hodnotené obdobie tak, že regulačnú základňu (odsek 3), ktorá zodpovedá príslušným plneniam zúčtovaným na výplatu v hodnotenom období, zvýši za každý rok uplynutý od roka, z ktorého vychádzala pri zistení podielu mimotarifných zložiek (odseky 5 až 7), a tiež za hodnotené obdobie podľa určeného normatívu a po tomto zvýšení ju doplní o podiel mimotarifných zložiek a o sumu plnení nezahŕňaných do tohto podielu [odsek 5 písm. c) a d) a odseku 8)], ktoré zúčtovala za hodnotené obdobie na výplatu. Ak musí hospodárska organizácia v priebehu roka zmeniť podiel mimotarifných zložiek (odsek 7), zisťuje prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov podľa regulačnej základne a podielu mimotarifných zložiek za obdobie pred a po zmene tohto podielu.

(2) Hospodárska organizácia, ktorá za hodnotené obdobie zníži skutočný prepočítaný počet pracovníkov oproti rovnakému obdobiu roka 1989, prípadne roka 1990 (odsek 6) a nemá určený útlmový program, môže zvýšiť prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov o polovicu sumy, ktorá vyplýva zo zníženia tohto počtu pracovníkov, pokiaľ skutočný objem čistej produkcie za hodnotené obdobie nepoklesne oproti rovnakému obdobiu roka 1989, prípadne roka 1990 (odsek 6) o väčšiu sumu, než je suma zvýšenia prípustného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov. Sumu, ktorá vyplýva zo zníženia počtu pracovníkov, zistí organizácia tak, že prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov najprv vydelí skutočným prepočítaným počtom pracovníkov za hodnotené obdobie a potom vynásobí znížením skutočného prepočítaného počtu pracovníkov.

(3) Regulačnou základňou mzdových a ostatných osobných nákladov je súhrn

a) časových, úkolových, podielových a zmiešaných miezd bez vplyvu plnenia výkonových noriem,

b) mzdových príplatkov a doplatkov včítane odmien za pracovnú pohotovosť bez príplatkov za prácu nadčas,

c) obdobných plnení ako v písmenách a) a b), pokiaľ ich organizácia zahŕňa podľa § 2 ods. 1 písm. a), d) a e) do mzdových prostriedkov; organizácia nemusí tieto plnenia zahŕňať do regulačnej základne, ak to nepovažuje za účelné a ak dodrží rovnaký postup pri odvodení podielu mimotarifných zložiek.

(4) Hospodárska organizácia vylúči vplyv plnenia výkonových noriem tak, že celkový objem úkolových miezd a úkolovej zložky zmiešaných miezd vydelí koeficientom vyjadrujúcim plnenie týchto noriem, ktoré zistí na základe celkového objemu normohodín a všetkých hodín odpracovaných v príslušnej forme mzdy, prípadne iným presnejším spôsobom.

(5) Podiel mimotarifných zložiek v percentách k regulačnej základni si odvodí hospodárska organizácia z objemu týchto zložiek v roku 1989 a regulačnej základni, ktorá zodpovedá príslušným plneniam (odsek 3) zúčtovaným v roku 1989 na výplatu. Objem mimotarifných zložiek zistí organizácia tak, že z použiteľného objemu mzdových prostriedkov za rok 1989 po jeho úprave ustanovenej podľa § 23 ods. 1 odpočíta

a) sumu fondu odmien, ktorá zodpovedá určenému normatívu rozdelenia mzdových prostriedkov na mzdové a ostatné osobné náklady a fond odmien,

b) regulačnú základňu, ktorá zodpovedá príslušným plneniam zúčtovaným v roku 1989 na výplatu,

c) sumu náhrad miezd zúčtovaných v roku 1989 na výplatu,

d) sumu vybraných odmien (§ 8 ods. 3) zúčtovaných v roku 1989 na výplatu, pokiaľ tieto odmeny alebo ich časť nie sú zahrnuté v regulačnej základni.

(6) Hospodárska organizácia, ktorá usmerňuje mzdové a ostatné osobné náklady prostredníctvom sústavy tarifných miezd až od 1. januára 1991, si odvodí podiel mimotarifných zložiek obdobne podľa odseku 5 z údajov zistených za rok 1990.

(7) Ak hospodárska organizácia uplatní v kalendárnom roku iné stupnice mzdových taríf ako v roku 1989, prípadne v roku 1990 (odsek 6), zmení podiel mimotarifných zložiek, ktorý si odvodila podľa odseku 5 alebo 6. Vplyv iných stupníc mzdových taríf premietne organizácia na základe príslušnej kvantifikácie do regulačnej základne za predchádzajúci rok a podiel mimotarifných zložiek si odvodí obdobne podľa odseku 5 z prípustného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov po vylúčení vplyvu zvýšenia regulačnej základne podľa normatívu a ďalších údajov zistených za predchádzajúci rok.

(8) Zakladateľ alebo zriaďovateľ môže po dohode s príslušným orgánom hospodárskeho riadenia (§ 19) povoliť hospodárskej organizácii, aby pri výpočte podielu mimotarifných zložiek odpočítala z ich objemu odmeny podľa predpisov o autorskom práve, prípadne ďalšie plnenia (ďalej len „osobitne určené odmeny“).

§ 10
Usmerňovanie mzdových a ostatných osobných nákladov prostredníctvom ich podielu na mzdových prostriedkoch

(1) Hospodárska organizácia zistí prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov za kalendárny rok tak, že pri

a) zvýšení skutočného objemu mzdových prostriedkov oproti ich východiskovej základni vydelí tento objem stom a vynásobí podielom mzdových a ostatných osobných nákladov, ktorý je určený normatívom rozdelenia mzdových prostriedkov na mzdové a ostatné osobné náklady a fond odmien,

b) znížení skutočného objemu mzdových prostriedkov oproti ich východiskovej základni vydelí túto základňu stom a vynásobí podielom mzdových a ostatných osobných nákladov, ktorý je určený normatívom rozdelenia mzdových prostriedkov na mzdové a ostatné osobné náklady a fond odmien.

(2) Ak je skutočný prídel do fondu odmien zo zisku včítane prípadného doplnenia zisku na rozdelenie vyšší ako skutočné výplaty z fondu odmien, použije organizácia pri zisťovaní prípustného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov podľa odseku 1 písm. a) skutočný objem mzdových prostriedkov zahŕňajúci tento prídel do fondu odmien namiesto skutočných výplat z fondu odmien.

(3) V priebehu kalendárneho roka je prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov zhodný s objemom týchto nákladov plánovaným za hodnotené obdobie.

(4) Hospodárska organizácia môže prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov, ktorý zistí podľa odsekov 1 a 3, zvýšiť podľa § 8 ods. 3.

(5) Východiskovou základňou mzdových prostriedkov je ich použiteľný objem za rok 1989 po úprave ustanovenej podľa § 23 ods. 1.

§ 11
Osobitný spôsob usmerňovania mzdových a ostatných osobných nákladov

(1) Hospodárska organizácia, ktorej je určený normatív [§ 5 ods. 2 písm. d)], zistí prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov za kalendárny rok tak, že východiskovú základňu týchto nákladov zvýši alebo zníži v závislosti od určeného normatívu; v priebehu kalendárneho roka je prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov zhodný s objemom týchto nákladov plánovaným na hodnotené obdobie. Pri uplatnení limitu zodpovedá prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov za kalendárny rok určenému limitu a v priebehu kalendárneho roka objemu týchto nákladov plánovanému na hodnotené obdobie.

(2) Zakladateľ alebo zriaďovateľ môže po dohode s príslušným orgánom hospodárskeho riadenia (§ 19) povoliť hospodárskej organizácii zisťovanie prípustného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov tiež v závislosti od zmeny skutočného prepočítaného počtu pracovníkov oproti roku 1989. Hospodárska organizácia v takom prípade zvýši alebo zníži prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov, ktorý zistí podľa odseku 1, v rozsahu zodpovedajúcom percentnému zvýšeniu alebo polovici percentného zníženia skutočného prepočítaného počtu pracovníkov oproti roku 1989. Pri zvýšení prípustného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov nesmie jeho pomer ku skutočnému objemu mzdových prostriedkov za kalendárny rok prevýšiť pomer určený normatívom rozdelenia mzdových prostriedkov [§ 5 ods. 2 písm. a)]. Ak je prídel do fondu odmien zo zisku včítane prípadného doplnenia zisku na rozdelenie vyšší než výplaty z fondu odmien, hodnotí hospodárska organizácia dodržanie tohto pomeru na základe skutočného objemu mzdových prostriedkov, ktorý zahŕňa prídel do fondu odmien namiesto súm zúčtovaných z tohto fondu na výplatu.

(3) Hospodárska organizácia môže prípustný objem mzdových a ostatných osobných nákladov, ktorý zistí podľa odseku 1, zvýšiť podľa § 8 ods. 3.

(4) Východiskovou základňou mzdových a ostatných osobných nákladov je ich prípustný objem v predchádzajúcom roku bez zvýšenia alebo zníženia podľa odseku 2.

§ 12
Prekročenie a úspora mzdových a ostatných osobných nákladov

(1) Hospodárska organizácia prekročí mzdové a ostatné osobné náklady, ak ich skutočný objem za hodnotené obdobie včítane zmeny zostatku ich časového rozlíšenia zachyteného na príslušných účtoch, pri usmerňovaní mzdových a ostatných osobných nákladov normatívnym vzťahom a bez zmeny tohto zostatku pri usmerňovaní mzdových a ostatných osobných nákladov ostatnými spôsobmi je väčší, než je prípustný objem týchto nákladov. Rozdiel je prekročením mzdových a ostatných osobných nákladov.

(2) Pri prekročení mzdových a ostatných osobných nákladov hospodárska organizácia

a) viaže v priebehu kalendárneho roka vo fonde odmien sumu, ktorá zodpovedá vykázanému prekročeniu,

b) vykoná za kalendárny rok regulačný odvod podľa príslušného nariadenia vlády,

c) prijme opatrenia umožňujúce znížiť spotrebu miezd a iných plnení (§ 2 ods. 1) a vyrovnať vykázané prekročenie v ďalších obdobiach, ak nemôže prekročenie plne viazať vo fonde odmien; tieto opatrenia prijme tiež pri znovurozdelení zisku spojenom so zaplatením regulačného odvodu.

(3) Hospodárska organizácia usporí mzdové a ostatné osobné náklady, pokiaľ skutočný objem týchto nákladov za hodnotené obdobie, a to včítane zmeny zostatku ich časového rozlíšenia zachyteného na príslušných účtoch, pri usmerňovaní mzdových a ostatných osobných nákladov normatívnym vzťahom alebo bez zmeny tohto zostatku pri usmerňovaní mzdových a ostatných osobných nákladov ostatnými spôsobmi, je menší než prípustný objem týchto nákladov. Rozdiel je úsporou mzdových a ostatných osobných nákladov.

TRETIA ČASŤ
USMERŇOVANIE MZDOVÝCH PROSTRIEDKOV

§ 13
Limity a plán mzdových prostriedkov

(1) Výška mzdových prostriedkov rozpočtových organizácií sa usmerňuje limitom, ktorý vymedzuje absolútnu výšku (objem) týchto prostriedkov.

(2) Limit určí rozpočtovej organizácii orgán hospodárskeho riadenia v rámci limitu, ktorý je pre príslušnú plánovaciu skupinu určený v štátnom pláne, pokiaľ sa v odseku 3 neustanovuje inak.

(3) Federálne ministerstvo financií[18]) alebo príslušné ministerstvo financií, cien a miezd[19,20]) určí v rámci limitu, ktorý je pre príslušnú plánovaciu skupinu určený v štátnom pláne, limit ústrednému orgánu štátnej správy a pre národné výbory a prípadne aj limit pre vybraný okruh pracovníkov ústredného orgánu štátnej správy a národných výborov.

(4) Ústredný orgán štátnej správy alebo národný výbor[21]) môže so súhlasom príslušného orgánu hospodárskeho riadenia (§ 19) rozhodnúť, že sa limitom usmerňuje výška mzdových a ostatných osobných nákladov a nie mzdových prostriedkov rozpočtových organizácií v jeho pôsobnosti.

(5) Rozpočtová organizácia si vymedzí v ročnom pláne miezd ročný objem mzdových prostriedkov alebo mzdových a ostatných osobných nákladov, ktorý zodpovedá najvyššie určenému limitu. Tento objem rozdelí na jednotlivé štvrťroky. V rámci plánovaného objemu mzdových prostriedkov alebo mzdových a ostatných osobných nákladov osobitne vymedzí plánovaný objem ostatných osobných nákladov a tiež plánovaný objem vybraných zložiek, pre ktoré je určený prepočet ich plánovaného objemu (§ 14 ods. 3).

(6) Ročný objem mzdových prostriedkov alebo mzdových a ostatných osobných nákladov a jeho rozdelenie na jednotlivé štvrťroky môže rozpočtová organizácia meniť len do posledného dňa obdobia, ktorého sa zmena týka.

§ 14
Hodnotenie skutočného vývoja

(1) Rozpočtová organizácia hodnotí v priebehu plnenia plánu štvrťročne na základe prípustného objemu mzdových prostriedkov alebo mzdových a ostatných osobných nákladov, či za obdobie od začiatku roka (hodnotené obdobie) neprekročila určený limit.

(2) Prípustný objem mzdových prostriedkov alebo mzdových a ostatných osobných nákladov zistí rozpočtová organizácia ako súhrn

a) objemu mzdových prostriedkov alebo mzdových a ostatných osobných nákladov plánovaného na hodnotené obdobie bez vybraných zložiek, ktorých plánovaný objem sa prepočítava,

b) prepočítaného objemu vybraných zložiek, ktorý zodpovedá plánovanému objemu týchto zložiek za hodnotené obdobie zvýšenému alebo zníženému v závislosti od prekročenia alebo neplnenia plánovaných príjmov, prípadne iného ukazovateľa,

c) sumy, o ktorú celkový objem vybraných odmien (§ 8 ods. 3) zúčtovaných v kalendárnom roku na výplatu prekročí celkový objem týchto odmien zúčtovaných v rovnakom období predchádzajúceho roka na výplatu,

d) súm, o ktoré je rozpočtovej organizácii povolené podľa odseku 3 prekročenie limitu.

(3) Pokiaľ výnimočne nemožno výšku niektorých zložiek mzdových prostriedkov vymedziť limitom a ich výplata je spoločensky účelná, určí na návrh orgánu hospodárskeho riadenia

a) Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí po dohode s Federálnym ministerstvom financií a Štátnou plánovacou komisiou[18]) rozpočtovým organizáciám v pôsobnosti federálnych orgánov hospodárskeho riadenia podmienky a spôsob prepočtu plánovaného objemu vybraných zložiek mzdových prostriedkov, ktoré majú charakter priamych nákladov (odmeny za vedľajšiu hospodársku činnosť na vysokých a ostatných školách, odmeny podľa predpisov o autorskom práve a iné), podľa plnenia plánovaných príjmov prípadne iného ukazovateľa alebo povolí prekročenie limitu o vybrané zložky, ktoré rozpočtová organizácia zúčtuje v hodnotenom období na výplatu, ak táto výplata nemôže ovplyvniť dosahované príjmy,

b) príslušné ministerstvo financií, cien a miezd po dohode s príslušnou komisiou pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj[19])[20]) rozpočtovým organizáciám v pôsobnosti republikových orgánov hospodárskeho riadenia podmienky a spôsob prepočtu plánovaného objemu vybraných zložiek mzdových prostriedkov alebo povolí prekročenie limitu obdobne podľa písmena a).

§ 15
Prekročenie a úspora mzdových prostriedkov

(1) Rozpočtová organizácia prekročí mzdové prostriedky, ak je ich skutočný objem bez výplat z fondu odmien [§ 17 ods. 3 písm. a) a b)] za hodnotené obdobie väčší, než je prípustný objem mzdových prostriedkov. Rozdiel je prekročením mzdových prostriedkov.

(2) Pri prekročení mzdových prostriedkov rozpočtová organizácia

a) viaže v priebehu kalendárneho roka vo fonde odmien sumu, ktorá zodpovedá vykázanému prekročeniu, a ak prekročenie nemôže plne viazať vo fonde odmien, prijme opatrenie umožňujúce znížiť spotrebu miezd a iných plnení (§ 2 ods. 1) a vyrovnať vykázané prekročenie v ďalších obdobiach,

b) odvedie sumu viazanú vo fonde odmien za kalendárny rok do rozpočtu, na ktorý je svojimi príjmami a výdavkami alebo finančným vzťahom (príspevkom alebo odvodom) zapojená.

(3) Sumu prekročenia mzdových prostriedkov vykázaného za celý rok, ktorú rozpočtová organizácia neuhradí podľa odseku 2 písm. b), viaže vo fonde odmien v ďalších rokoch. Povinnosť viazať vo fonde odmien sumu dosiaľ neuhradeného prekročenia mzdových prostriedkov zanikne, len čo rozpočtová organizácia toto prekročenie podľa odseku 2 písm. b) uhradí.

(4) Rozpočtová organizácia usporí mzdové prostriedky, pokiaľ je skutočný objem týchto prostriedkov bez výplat z fondu odmien [§ 17 ods. 3 písm. a) a b)] za hodnotené obdobie menší, než je ich prípustný objem. Rozdiel je úsporou mzdových prostriedkov.

ŠTVRTÁ ČASŤ
FOND ODMIEN

§ 16
Tvorba fondu odmien

(1) Hospodárske organizácie môžu vytvárať fond odmien zo zisku včítane prípadného doplnenia zisku na rozdelenie.

(2) Rozpočtové organizácie môžu vytvárať fond odmien, a to mimo určeného limitu mzdových prostriedkov. Zdrojom fondu odmien je podiel na vyšších príjmoch a na úsporách vo výdavkoch, ktoré sa nedosahujú na úkor uspokojovania spoločenských potrieb, prípadne podiel na zlepšení celkového výsledku hospodárenia. Štátna banka československá vytvára fond odmien podľa zásad jej hospodárenia určených vládou Československej socialistickej republiky.

(3) Podiel na vyšších príjmoch a podiel na úsporách vo výdavkoch s výnimkou podielu na úsporách mzdových prostriedkov, prípadne podiel na zlepšení celkového výsledku hospodárenia určí ústredný orgán štátnej správy alebo národný výbor[21]) jednotne pre plánovaciu skupinu alebo pre všetky rozpočtové organizácie v jeho pôsobnosti, a to so súhlasom príslušného orgánu hospodárskeho riadenia (§ 19).

(4) Z úspory mzdových prostriedkov (§ 15 ods. 4) môže rozpočtová organizácia prideliť do fondu odmien 80 %. Ak rozpočtová organizácia prepočítava plánovaný objem vybraných zložiek mzdových prostriedkov (§ 14 ods. 3), vylučuje z podielu na príjmoch rozdiel medzi plánovaným a prepočítaným objemom týchto zložiek.

(5) Fond odmien vytvorený podľa odseku 1 alebo 2 si organizácie dopĺňajú

a) prevodom z fondu odmien iných organizácií,

b) dotáciami poskytnutými na ten účel zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj, Federálneho úradu pre vynálezy, Federálneho úradu pre normalizáciu a meranie, príslušnej komisie pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj,

c) dotáciami poskytnutými na ten účel z rezortných fondov a z rozpočtu národného výboru, pokiaľ taký postup schváli príslušný orgán hospodárskeho riadenia (§ 19).

Použitie fondu odmien

§ 17

(1) Hospodárske organizácie s výnimkou podnikov so zahraničnou majetkovou účasťou z fondu odmien

a) uhrádzajú pracovníkom podiely na hospodárskych výsledkoch, odmeny podľa mzdových predpisov pre uplatňovanie mzdových foriem[22]) s výnimkou odmien za pracovnú pohotovosť, odmien za kŕmenie a výcvik služobných psov, osobitných ročných odmien poskytovaných pri práci s chemickými karcinogénmi, stabilizačných odmien pri práci s výbušninami a odmien za vedenie služobných vozidiel[23]) a obdobné plnenia žiakom odborných učilíšť v období odborného rozvoja,

b) uhrádzajú riaditeľom prémie za ročné výsledky práce a cieľové odmeny,

c) uhrádzajú pracovníkom prémie alebo ich časti a žiakom odborných učilíšť v období odborného rozvoja obdobné plnenia, pokiaľ taký postup určia vnútornými mzdovými predpismi alebo kolektívnymi zmluvami,

d) prevádzajú sumy do fondov odmien svojich organizačných jednotiek a do ostatných svojich fondov,

e) prevádzajú s predchádzajúcim súhlasom príslušného odborového orgánu sumy do fondov odmien iných organizácií.

(2) Podniky so zahraničnou majetkovou účasťou z fondu odmien

a) uhrádzajú pracovníkom podiely na hospodárskych výsledkoch, prémie a odmeny podľa mzdových predpisov s výnimkou odmien za pracovnú pohotovosť, odmien za kŕmenie a výcvik služobných psov, osobitných ročných odmien poskytovaných pri práci s chemickými karcinogénmi, stabilizačných odmien pri práci s výbušninami a odmien za vedenie služobných vozidiel[23]) a obdobné plnenia žiakom odborných učilíšť v období odborného rozvoja,

b) prevádzajú sumy podľa odseku 1 písm. d) a e).

(3) Rozpočtové organizácie z fondu odmien

a) uhrádzajú pracovníkom podiely na hospodárskych výsledkoch a vedúcim pracovníkom zvýšenie ročných odmien,

b) môžu uhrádzať pracovníkom prémie a odmeny podľa mzdových predpisov s výnimkou odmien za pracovnú pohotovosť, odmien za kŕmenie a výcvik služobných psov a odmien za vedenie služobných vozidiel,[23])

c) prevádzajú sumy podľa odseku 1 písm. d) a e).

(4) Organizácia môže použiť z fondu odmien podľa odsekov 1 až 3 len sumu, ktorá nie je viazaná [§ 12 ods. 2 písm. a) a § 15 ods. 2 písm. a) a ods. 3], ak sa neustanovuje ďalej inak (§ 24 ods. 1). Na výplatu podielov na hospodárskych výsledkoch a ročných prémií riaditeľov za predchádzajúci rok môže použiť len sumu, ktorá jej zostala vo fonde odmien k 31. decembru predchádzajúceho roka po vykonaní príslušných regulačných odvodov.

(5) Ústredný orgán štátnej správy alebo národný výbor[21]) môže so súhlasom príslušného orgánu hospodárskeho riadenia (§ 19) rozhodnúť, že rozpočtové organizácie v jeho pôsobnosti, ktorým sa limitom vymedzí objem mzdových a ostatných osobných nákladov, používajú fond odmien podľa odseku 1.

(6) Zostatok fondu odmien prevádza organizácia do nasledujúceho roka.

§ 18

(1) Hospodárska organizácia si vymedzí v ročnom pláne miezd ročný fond odmien (tvorbu), ktorý zodpovedá rozdeleniu plánovaného zisku včítane prípadného doplnenia zisku na rozdelenie, a použitie fondu odmien včítane prípadnej zmeny jeho zostatku. Ročný fond odmien (tvorbu aj použitie) rozdelí hospodárska organizácia na jednotlivé štvrťroky. Zmeny tohto objemu a jeho

rozdelenie môže vykonávať len do posledného dňa obdobia, ktorého sa zmena týka. Obdobne postupuje rozpočtová organizácia, ktorá používa fond odmien podľa § 17 ods. 1.

(2) V prípadoch zníženej tvorby fondu odmien oproti predchádzajúcemu obdobiu kalendárneho roka sa nepovažuje použitie fondu odmien hospodárskej organizácie, prípadne rozpočtovej organizácie používajúcej fond odmien podľa § 17 ods. 1, ktoré prekračuje jeho tvorbu, za neoprávnené, pokiaľ organizácia použije fond odmien len do výšky jeho zostatku vykázaného na konci predchádzajúceho obdobia kalendárneho roka alebo podľa § 24 ods. 1 poslednej vety.

(3) Ak organizácia nesplní povinnosti podľa § 113 ods. 2 Zákonníka práce, považuje sa akékoľvek použitie fondu odmien za neoprávnené.

(4) Pri nedostatočnej tvorbe fondu odmien môže hospodárska organizácia rozhodnutie o konečnej výške úhrady prémií a odmien z tohto fondu odložiť, najneskôr však do schválenia ročnej účtovnej závierky za nasledujúci kalendárny rok.

PIATA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 19

(1) Zakladateľ a zriaďovateľ vykonáva opatrenia podľa § 4 ods. 5, § 5 ods. 5 a 6, § 9 ods. 8 a § 11 ods. 2 po dohode s

a) Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí a Štátnou plánovacou komisiou,[18]) ak ide o organizácie v pôsobnosti federálnych orgánov hospodárskeho riadenia,

b) príslušným ministerstvom financií, cien a miezd a príslušnou komisiou pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj,[19,20]) ak ide o organizácie v pôsobnosti republikových orgánov hospodárskeho riadenia.

(2) Ústredný orgán štátnej správy a národný výbor[21]) vykonáva opatrenia podľa § 13 ods. 4, § 16 ods. 3 a 5 písm. c) a § 17 ods. 5 so súhlasom

a) Federálneho ministerstva financií, Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí a Štátnej plánovacej komisie,[18]) ak ide o federálny orgán hospodárskeho riadenia,

b) príslušného ministerstva financií, cien a miezd a príslušnej komisie pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj,[19])[20]) ak ide o republikový orgán hospodárskeho riadenia.

§ 20

Osobitný postup pri zisťovaní prípustného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov alebo mzdových prostriedkov určí na návrh orgánu hospodárskeho riadenia vo výnimočných prípadoch na odstránenie nezrovnalosti a tvrdosti

a) Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí po dohode so Štátnou plánovacou komisiou[18]) pre organizácie v pôsobnosti federálnych orgánov hospodárskeho riadenia,

b) príslušné ministerstvo financií, cien a miezd po dohode s príslušnou komisiou pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj[19])[20]) pre organizácie v pôsobnosti republikových orgánov hospodárskeho riadenia.

§ 21

Hospodárske organizácie upravia vnútorné mzdové predpisy pre uplatňovanie mzdových foriem bez odkladu tak, aby jednotlivé zložky miezd, ktoré sa podľa nich vyplácajú a zahŕňajú sa do mzdových a ostatných osobných nákladov alebo sa uhrádzajú z fondu odmien, zodpovedali plánovanému objemu týchto nákladov a plánovanému použitiu fondu odmien; súčasne zabezpečia, aby zložky mzdy uhrádzané z fondu odmien [§ 17 ods. 1 písm. a) a c) a ods. 2 písm. a)] sa

nezahŕňali do základu pre výpočet percentnej alebo úkolovej sadzby pri odmeňovaní podielovou, úkolovou a zmiešanou mzdou. Pokiaľ hospodárske organizácie uhrádzajú prémie a odmeny pracovníkov z fondu odmien, nemusia z ich okruhu vylučovať pracovníkov útvarov technickej kontroly.

§ 22

(1) Východiskovú základňu mzdových a ostatných osobných nákladov, čistej produkcie (§ 8 ods. 4 a § 11 ods. 4) a mzdových prostriedkov (§ 10 ods. 5) zníži alebo zvýši hospodárska organizácia o sumu, ktorá zodpovedá organizačným a metodickým zmenám. V rámci bežného usmerňovania vývoja ekonomiky zníži alebo zvýši hospodárska organizácia podľa príslušného opatrenia vlády, prípadne tiež východiskovú základňu čistej produkcie o vplyv zmeny cien alebo ostatných ekonomických nástrojov.

(2) Hospodárska organizácia, ktorá usmerňuje mzdové a ostatné osobné náklady pomocou sústavy tarifných miezd, upraví podiel mimotarifných zložiek pri organizačných zmenách o vplyv týchto zmien. Nový podiel si odvodí obdobne podľa § 9 ods. 5 z prípustného objemu mzdových a ostatných osobných nákladov a ďalších údajov zistených za predchádzajúci rok.

§ 23

(1) Pre rok 1990 je východiskovou základňou mzdových a ostatných osobných nákladov použiteľný objem mzdových prostriedkov za rok 1989 včítane jeho úpravy znížený o sumu fondu odmien, ktorá zodpovedá normatívu rozdelenia mzdových prostriedkov na mzdové a ostatné osobné náklady a fond odmien. Úpravu použiteľného objemu mzdových prostriedkov za rok 1989 určí Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí po dohode so Štátnou plánovacou komisiou,[18]) príslušnou komisiou pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj a príslušným ministerstvom financií, cien a miezd.[19])[20])

(2) Percentný podiel mzdových a ostatných osobných nákladov na čistej produkcii za rok 1989 si odvodia hospodárske organizácie, ktorým je určený normatív zníženia mzdovej náročnosti, z východiskovej základne týchto nákladov podľa odseku 1 a skutočného objemu čistej produkcie.

(3) Hospodárskym organizáciám, ktoré v roku 1989, prípadne v roku 1990 postupovali podľa zásad komplexného experimentu zvyšovania samostatnosti a zodpovednosti za efektívny rozvoj,[24]) vymedzí východiskovú základňu mzdových a ostatných osobných nákladov alebo mzdových prostriedkov pre rok 1990, prípadne pre rok 1991 a tiež objem mzdových a ostatných osobných nákladov pre zistenie ich podielu na čistej produkcii a objem mzdových prostriedkov pre odvodenie podielu mimotarifných zložiek Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí po dohode so Štátnou plánovacou komisiou,[18]) príslušnou komisiou pre plánovanie a vedeckotechnický rozvoj a príslušným ministerstvom financií, cien a miezd.[19])[20])

(4) Hospodárskym organizáciám, ktoré novo vzniknú, určí východiskovú základňu mzdových a ostatných osobných nákladov a čistej produkcie, percentný podiel mzdových a ostatných osobných nákladov na čistej produkcii alebo podiel mimotarifných zložiek zakladateľ alebo zriaďovateľ.

§ 24

(1) Hospodárske organizácie uhrádzajú v roku 1990 z fondu odmien podľa § 17 ods. 1 písm. c) a ods. 2 písm. a) tiež prémie alebo časť prémií, na ktoré vznikol pracovníkom nárok podľa plnenia úloh (ukazovateľov, podmienok) do 31. decembra 1989. Pokiaľ tieto prémie alebo časť prémií uhrádzali v roku 1989 z nákladov a vytvorili si ku koncu roka 1989 na ich výplatu rezervu v nákladoch, môžu sumu zodpovedajúcu nevyužitej rezerve previesť do fondu odmien a upraviť o túto sumu zostatok fondu odmien k začiatku roka 1990. Na úhradu týchto prémií alebo časti

prémií použijú hospodárske organizácie, prípadne aj sumu, ktorú si pridelia do fondu odmien v roku 1990 a ktorá je viazaná. Ak vo fonde odmien nemajú ku dňu výplaty dostatočnú sumu, môže použitie fondu odmien prekročiť jeho tvorbu.

(2) Rozpočtové organizácie znížia prípustný objem mzdových prostriedkov v roku 1990 o sumu prekročenia mzdových prostriedkov vykázaného za rok 1989 a v roku 1991 o sumu prekročenia mzdových prostriedkov vykázaného za rok 1990, pokiaľ nemajú v roku 1989 a 1990 právo tvoriť fond odmien a neuhradia príslušnú sumu z tohto fondu.

§ 25

(1) Pri príprave, vydávaní a vykonávaní zásadných mzdových opatrení postupuje organizácia v súlade s predpismi, ktoré upravujú účasť odborových orgánov na úrovni organizácie v oblasti odmeňovania.[25])

(2) Orgány hospodárskeho riadenia robia opatrenia podľa tejto vyhlášky v súčinnosti s príslušnými odborovými orgánmi.

§ 26

Nároky a povinnosti organizácie vzniknuté do 31. decembra 1989 sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

§ 27

(1) Podľa tejto vyhlášky nepostupujú v roku 1990 organizácie, na ktoré sa vzťahuje vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 41/1989 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov podnikov s obchodnou činnosťou, bytového hospodárstva a miestnej výroby a služieb a drobné prevádzkárne národných výborov.

(2) Na rozpočtové organizácie sa nevzťahujú v roku 1990 ustanovenia štvrtej časti vyhlášky, pokiaľ nemali podľa predpisov platných v roku 1989, prípadne podľa zásad experimentu[26]) právo tvoriť v roku 1989 fond odmien.

(3) Hospodárske organizácie, ktoré podľa opatrenia vlády[27]) pokračujú do 31. decembra 1990 v komplexnom experimente zvyšovania samostatnosti a zodpovednosti za efektívny rozvoj, postupujú podľa tejto vyhlášky, pokiaľ sa v zásadách komplexného experimentu[24]) neustanovuje inak.

(4) Na banky sa nevzťahujú v roku 1990 a 1991 ustanovenia druhej časti vyhlášky a tiež ustanovenia štvrtej časti vyhlášky platné pre hospodárske organizácie. Banky postupujú v týchto rokoch podľa ustanovení tretej časti vyhlášky a tvoria a používajú fond odmien podľa ustanovení štvrtej časti vyhlášky platných pre rozpočtové organizácie.

§ 28

Pre organizácie, na ktoré sa vzťahuje táto vyhláška, strácajú platnosť smernice Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky z 24. februára 1986 č. 22-1337/86 o postupe pri usmerňovaní mzdových prostriedkov v organizáciách riadených národnými výbormi v znení smerníc z 19. apríla 1988 č. 22-2618/88.

§ 29

(1) Zrušujú sa:

1. vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 98/1985 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov a čl. I a II vyhlášky č. 234/1988 Zb.,

2. úprava Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 5. apríla 1986 č. 51-21630-5102 o postupe pri usmerňovaní mzdových prostriedkov (reg. v čiastke 13/1986 Zb.) v znení výnosu z 10. decembra 1987 č. 51-34565-5102 (reg. v čiastke 26/1987 Zb.),
3. smernice Ministerstva práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky zo 6. marca 1986 č. 221-7100/101-13.12.85 o postupe pri usmerňovaní mzdových prostriedkov v organizáciách riadených a spravovaných národnými výbormi (reg. v čiastke 13/1986 Zb.) v znení výnosu Ministerstva financií, cien a miezd Českej socialistickej republiky z 31. augusta 1988 č. M 22-7792/88 (reg. v čiastke 30/1988 Zb.),
4. § 1 ods. 1 písm. d) a e) vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 41/1989 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov podnikov s obchodnou činnosťou, bytového hospodárstva a miestnej výroby a služieb.

(2) Zrušuje sa s účinnosťou od 1. januára 1991 vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 41/1989 Zb. o usmerňovaní mzdových prostriedkov podnikov s obchodnou činnosťou, bytového hospodárstva a miestnej výroby a služieb.

§ 30
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Minister:

M. Boďa v. r.

1) Nariadenie vlády Českej socialistickej republiky č. 214/1988 Zb. o drobných prevádzkárňach národných výborov ako právnických osobách.
Nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 233/1988 Zb. o drobných prevádzkárňach národných výborov ako právnických osobách.
Zásady pre zriaďovanie a činnosť drobných prevádzkární národných výborov schválené uznesením vlády Českej socialistickej republiky zo 17. júla 1987 č. 178.
Zásady pre zriaďovanie a činnosť drobných prevádzkární národných výborov schválené uznesením vlády Slovenskej socialistickej republiky z 5. novembra 1987 č. 246.

2) § 26a Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb. (úplné znenie č. 80/1989 Zb.).

3) Zákon č. 90/1988 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve.

4) Zákon č. 94/1988 Zb. o bytovom, spotrebnom a výrobnom družstevníctve.

5) Zákon č. 88/1988 Zb. o štátnom podniku.

6) § 14 Hospodárskeho zákonníka.

7) Zákon č. 42/1980 Zb. o hospodárskych stykoch so zahraničím (úplné znenie č. 184/1988 Zb.)

8) Zákon č. 72/1967 Zb. o Štátnej sporiteľni v znení zákona č. 163/1968 Zb.

9) Zákon č. 82/1966 Zb. o poisťovníctve v znení zákona č. 162/1968 Zb.

10) Zákon č. 68/1989 Zb. o organizácii Československé štátne dráhy.

11) Zákon č. 243/1949 Zb. o účastinných spoločnostiach.

12) Zákonník medzinárodného obchodu č. 101/1963 Zb.

13) Zákon č. 173/1988 Zb. o podniku so zahraničnou majetkovou účasťou.

14) Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 74/1970 Zb., ktorou sa upravuje uvoľňovanie, umiestňovanie a hmotné zabezpečenie pracovníkov v súvislosti s vykonávaním racionalizačných a organizačných opatrení, v znení vyhlášky č. 4/1979 Zb. a vyhlášky č. 234/1988 Zb.
Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 82/1988 Zb., ktorou sa upravuje uvoľňovanie, umiestňovanie a hmotné zabezpečenie pracovníkov v súvislosti s prestavbou národného hospodárstva a ústredných orgánov.
Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 102/1987 Zb. o pracovnom uplatnení a hmotnom zabezpečení pracovníkov v baníctve trvale nespôsobilým na doterajšiu prácu.

15) § 4 vyhlášky Ministerstva školstva Českej socialistickej republiky a Ministerstva práce a sociálnych vecí Českej socialistickej republiky č. 3/1987 Zb. o finančnom a hmotnom zabezpečení žiakov stredných odborných učilíšť, stredných odborných učilíšť pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť a osobitných odborných učilíšť.
§ 4 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 4/1987 Zb. o finančnom a hmotnom zabezpečení žiakov stredných odborných učilíšť, stredných odborných učilíšť pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť a osobitných odborných učilíšť.

16) Podľa záväznej jednotnej sústavy národohospodárskych ukazovateľov zahŕňa čistá produkcia výkony zvýšené alebo znížené o výsledky zahraničného obchodu a znížené o materiálne náklady, služby nemateriálnej povahy a odpisy základných prostriedkov.

17) Ukazovateľ obdobného charakteru ako čistá produkcia (redukované výkony a pod.), prípadne ukazovateľ výkonov (maloobchodný obrat, tržby a pod.), ktorý lepšie vyjadruje zameranie a charakter činnosti organizácie a je účelne spojený s odmeňovaním pracovníkov.

18) Zákon č. 194/1988 Zb. o pôsobnosti federálnych ústredných orgánov štátnej správy.

19) Zákon Českej národnej rady č. 60/1988 Zb. o zmenách v organizácii a pôsobnosti ministerstiev a iných ústredných orgánov štátnej správy Českej socialistickej republiky.

20) Zákon Slovenskej národnej rady č. 50/1988 Zb. o zmenách v organizácii a pôsobnosti ministerstiev a iných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej socialistickej republiky.

21) § 271 Zákonníka práce.

22) § 3 ods. 7 a 8 výnosu Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 30. decembra 1987 č. 51-37608-5116 o posilnení právomoci a zodpovednosti podnikov za uplatňovanie mzdových foriem (reg. v čiastke 1/1988 Zb.)

23) Výnos Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 22. decembra 1987 č. 313-35673-5118 o poskytovaní osobitných ročných odmien pracovníkom, ktorí pracujú s chemickými karcinogénmi (reg. v čiastke 1/1988 Zb.).
Úprava Federálneho ministerstva všeobecného strojárstva č. 1/1984 o mzdovom zvýhodnení pracovníkov vo výrobe a spracovaní výbušnín (reg. v čiastke 14/1984 Zb.).
Úprava Ministerstva priemyslu Českej socialistickej republiky č. 1/1984 - ročné stabilizačné odmeny pracovníkov vo výrobe a spracovaní výbušnín.
Úprava Ministerstva priemyslu Slovenskej socialistickej republiky č. 1/1984-E - mzdové zvýhodnenie pracovníkov pri výrobe a spracovaní výbušnín.
Smernice Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí z 10. augusta 1979 č. 316-1238/79-7305 o odmieňaní pracovníkov, ktorí v súvislosti s výkonom povolania vedú služobné cestné motorové vozidlá (reg. v čiastke 25/1979 Zb.).

24) Zásady schválené uznesením vlády Československej socialistickej republiky č. 321/1987 a č. 324/1987.

25) § 122 Zákonníka práce.
Uznesenie IV. Všeodborového zjazdu o závodných výboroch základných organizácií Revolučného odborového hnutia so zmenami a doplnkami vykonanými uznesením celoštátnej všeodborovej konferencie z roku 1965 (príloha zákona č. 37/1959 Zb. o postavení závodných výborov základných organizácií Revolučného odborového hnutia).

26) Zásady na overenie nového systému plánovania, financovania a hmotnej zainteresovanosti v rozpočtových a príspevkových organizáciách schválené uznesením vlády Československej socialistickej republiky č. 98/1988.

27) Opatrenie schválené uznesením vlády Československej socialistickej republiky č. 173/1989.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.